

Izmaiņas MK noteikumos un to ietekme

Gints Kārklīšs

SIA "Vides investīciju fonds"

2017.gada septembris

Grozījumu nepieciešamība

- KPFI MK noteikumi izstrādāti laika periodā no 2009. gada (KPFI-1) līdz 2014. gadam (KPFI-16)
- projektu rezultātu nesasniegšana pirmajos gados no Finansējuma saņēmēja neatkarīgu iemeslu pēc:
 - būvniecības kļūdas
 - organizatoriskie jautājumi
- Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta līgumā un projekta iesniegumā noteikto rezultātu sasniegšanu un šo rezultātu ilgtspējīgu nodrošināšanu

Grozījumu nepieciešamība

Nr.	Projektu skaits	Plānotais samazinājums (CO ₂ t/gadā)	Reālais samazinājums 2016.gadā (CO ₂ t/gadā)	Vidēji sasniegts (%)	Projektu skaits, kas sasniedz visos gados	Projektu skaits, kas sasniedz vidēji
KPFI-1	56	5 854	7 988	136%	64%	86%
KPFI-3	13	2 303	2 887	125%	54%	85%
KPFI-4	24	5 579	6 080	109%	54%	75%
KPFI-5	23	4 476	5 228	117%	48%	61%
KPFI-6	38	8 856	13 837	156%	82%	89%
KPFI-7	38	7 457	7 573	102%	34%	55%
KPFI-10	14	1 302	1 432	110%	79%	86%
KPFI-12	42	84 627	66 091	78%	43%	60%
KPFI-13	21	760	773	102%	71%	86%
KPFI-13.1	23	892	909	102%	70%	87%
KPFI-13.2	12	495	506	102%	75%	92%
KPFI-13.3	30	1 469	1 480	101%	73%	73%
KPFI-14	13	6 485	7 299	113%	85%	92%
KPFI-15	15	9 354	4 490	48%	67%	73%
KPFI-15.1	41	4 448	5 714	128%	66%	68%
KPFI-15.2	135	15 204	23 046	152%	63%	70%
KPFI-15.3	118	11 506	13 444	117%	72%	72%
KPFI-15.4	59	4 877	6 513	134%	81%	81%
KPFI-16	102	361	351	97%	39%	73%
Kopā:	853	176 306	175 642	100%	64%	75%

Tiesiskais pamats

- **KPFI-1:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 25.jūnija noteikumos Nr.645 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldību ēkās" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412646&mode=mk&date=2017-08-08>

- **KPFI-3:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 5.janvāra noteikumos Nr.1 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Energoefektivitātes paaugstināšana augstākās izglītības iestāžu ēkās" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412636&mode=mk&date=2017-08-08>

Tiesiskais pamats II

- **KPFI-4:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 12.maija noteikumos Nr.441 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Tehnoloģiju pāreja no fosilajiem uz atjaunojamajiem energoresursiem" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412641&mode=mk&date=2017-08-08>

- **KPFI-5:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 5.maija noteikumos Nr.417 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai valsts un pašvaldību profesionālās izglītības iestāžu ēkās" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412640&mode=mk&date=2017-08-08>

Tiesiskais pamats III

- **KPFI-6:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 8.jūnija noteikumos Nr.521 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai ražošanas ēkās" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412642&mode=mk&date=2017-08-08>

- **KPFI-7:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 21.jūnija noteikumos Nr.542 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai pašvaldību ēkās" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412643&mode=mk&date=2017-08-08>

Tiesiskais pamats IV

- **KPFI-10:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 28.decembra noteikumos Nr.1185 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Zema enerģijas patēriņa ēkas" nolikums"

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412647&mode=mk&date=2017-08-22>

- **KPFI-12:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 4.janvāra noteikumos Nr.12 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Atjaunojamo energoresursu izmantošana siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412637&mode=mk&date=2017-08-08>

Tiesiskais pamats V

- **KPFI-13:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 24.maija noteikumos Nr.408 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412639&mode=mk&date=2017-08-08>

- **KPFI-14:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumos Nr.608 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana un pilotprojektu īstenošana" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412645&mode=mk&date=2017-08-08>

Tiesiskais pamats VI

- **KPFI-15:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 14.augusta noteikumos Nr.559 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412644&mode=mk&date=2017-08-08>

- **KPFI-16:** Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 4.februāra noteikumos Nr.78 "Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā—atbalsts elektromobiļu un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai" nolikums""

<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40412638&mode=mk&date=2017-08-08>

Galvenās izmaiņas

- Precizēts monitoringa periods
- Precizēta Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta rezultātiem
- Precizēta finanšu korekcijas aprēķināšana
- Precizēta pasākumu plānu realizācija
- **Jaunums:** monitoringa perioda pagarināšana
- **Jaunums:** papildu jeb kompensējošie energoefektivitātes pasākumi
- **Jaunums:** ņem vērā iepriekš neparedzamus un ārējos neatkarīgus apstākļus, kas ir ietekmējuši projekta rezultāta sasniegšanu

Monitoringa periods

- **KPFI-13 konkursos – monitoringa periods pagarināts** no 3 gadiem uz 5 gadiem
- **Monitoringa periods** – sākas ar nākamā mēneša 1. datumu pēc noslēguma pārskata apstiprināšanas
- **Monitoringa gads (Monitoringa pārskats)** – sākas kārtējā kalendāra gada 1. janvārī un ilgst līdz kārtējā kalendāra gada 31. decembrim

Monitoringa periods

Izņēmumi:

- **neieskaita laiku**, kurā finansējuma saņēmējs **īsteno plānu**, kurā paredzēti papildu energoefektivitātes pasākumi, izņemot, ja paredzēti organizatoriskie un tehniskie pasākumi un tiek sasniegts oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā
- **par nepilnu monitoringa periodu** Vides investīciju fonds **neaprēķina oglekļa dioksīda emisijas neatbilstību**

Monitoringa periods (piemērs)

Monitoringa periods	01.11.2014.- 31.10.2015.	01.11.2015.- 31.10.2016.	01.11.2016.- 31.10.2017.	01.11.2017.- 31.10.2018.	01.11.2018.- 31.10.2019.
	1 monitoringa periods	2 monitoringa periods	3 monitoringa periods	4 monitoringa periods	5 monitoringa periods
Monitoringa pārskata gads	01.01.2015.- 31.12.2015.	01.01.2016.- 31.12.2016.	01.01.2017.- 31.12.2017.	01.01.2018.- 31.12.2018.	
	1 monitoringa pārskats	2 monitoringa pārskats	3 monitoringa pārskats	4 monitoringa pārskats	
iesniegšanas datums	līdz 31.01.2016	līdz 31.01.2017	līdz 31.01.2018	līdz 31.01.2019	

Noslēguma pārskata apstiprināšanas datums **20.10.2014.** – monitoringa periods **nesakrīt** ar monitoringa pārskata gadu

Monitoringa periods II

Monitoringa periods	01.01.2015.- 31.12.2015. 1 monitoringa periods	01.01.2016.- 31.12.2016. 2 monitoringa periods	01.01.2017.- 31.12.2017. 3 monitoringa periods	01.01.2018.- 31.12.2018. 4 monitoringa periods	01.01.2019.- 31.12.2019. 5 monitoringa periods
Monitoringa pārskata gads	01.01.2015.- 31.12.2015. 1 monitoringa pārskats	01.01.2016.- 31.12.2016. 2 monitoringa pārskats	01.01.2017.- 31.12.2017. 3 monitoringa pārskats	01.01.2018.- 31.12.2018. 4 monitoringa pārskats	01.01.2019.- 31.12.2019. 5 monitoringa pārskats
iesniegšanas datums	līdz 31.01.2016	līdz 31.01.2017	līdz 31.01.2018	līdz 31.01.2019	līdz 31.01.2020

Noslēguma pārskata apstiprināšanas datums **20.12.2014.** – monitoringa periods **sakrīt** ar monitoringa pārskata gadu

Monitoringa periods - realizēts pasākumu plāns

Monitoringa periods	01.11.2014.- 31.10.2015.	01.11.2015.- 31.10.2016.	01.11.2016.- 31.10.2017.	01.11.2017.- 30.06.2018.	01.07.2018.- 31.03.2019.	01.04.2019.- 31.08.2019.	01.09.2019.- 31.08.2020.	01.09.2020.- 31.08.2021.	01.09.2021.- 31.08.2022.
	1 monitoringa periods	2 monitoringa periods	3 monitoringa periods	4 monitoringa periods		5 monitoringa periods	6 monitoringa periods	7 monitoringa periods	
Monitoringa pārskata gads	01.01.2015.- 31.12.2015.	01.01.2016.- 31.12.2016.	01.01.2017.- 31.12.2017.				01.01.2020.- 31.12.2020.	01.01.2021.- 31.12.2021.	
	1 monitoringa pārskats	2 monitoringa pārskats	3 monitoringa pārskats				4 monitoringa pārskats	5 monitoringa pārskats	
iesniegšanas datums	līdz 31.01.2016	līdz 31.01.2017	līdz 31.01.2018				līdz 31.01.2021	līdz 31.01.2022	

Noslēguma pārskata apstiprināšanas datums **20.10.2014.**

Realizēts pasākuma plāns no 01.07.2018. līdz 31.03.2019 – **monitoringa pārskati par 2018. gadu un 2019. gadu netiek ņemti vērā**

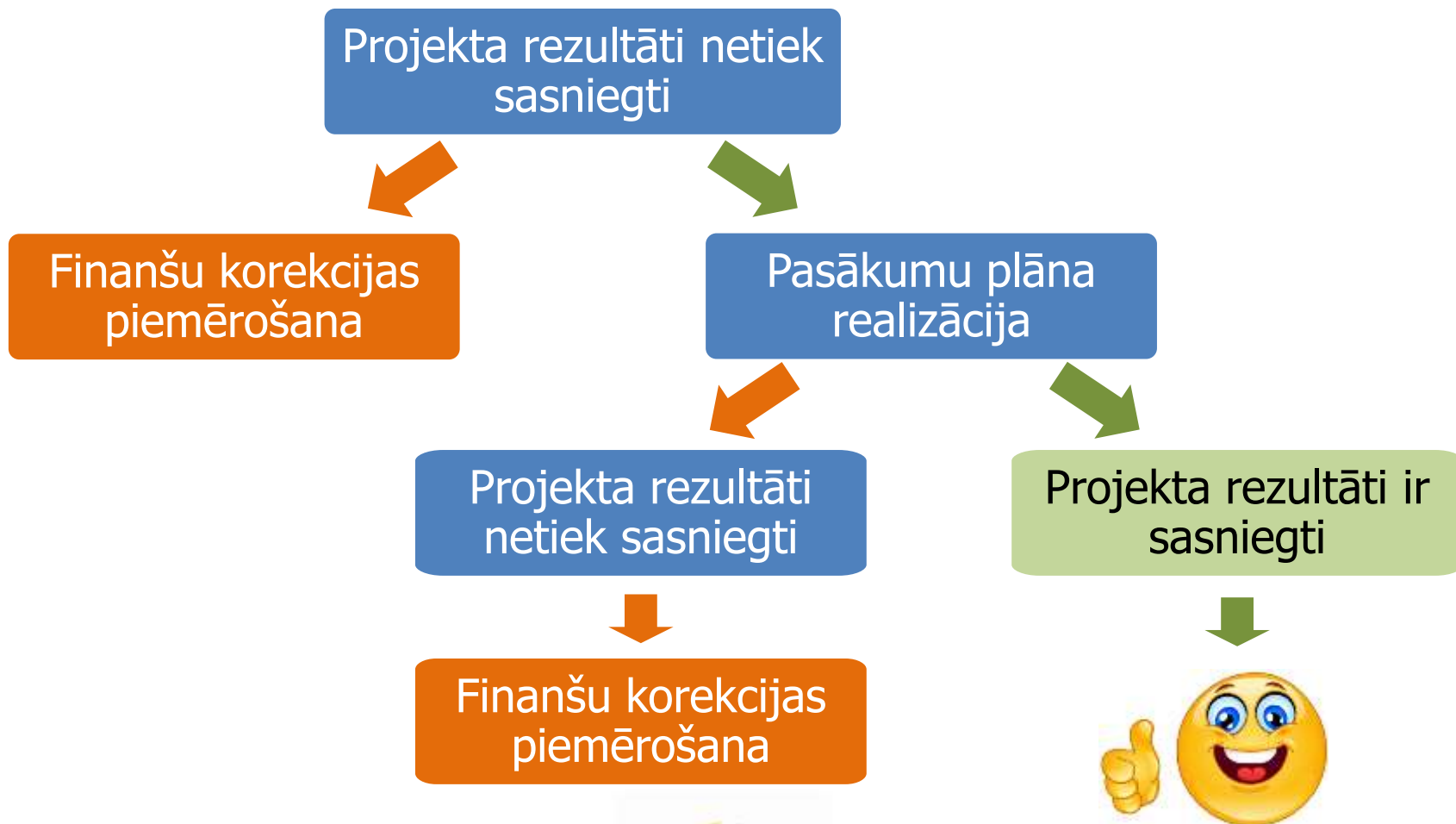
Finansējuma saņēmēja atbildība projekta rezultātiem

- nodrošināt projekta līgumā noteikto rezultātu sasniegšanu **visā monitoringa periodā**
- trīs gadu periods – KPFI-11 un KPFI-14 konkursos, pārējos konkursos – 5 gadu periods
- **ņem vērā vidējo rādītāju** par monitoringa pārskata gadiem vai 5 labākajiem gadiem, ja ir pagarināts monitoringa periods
- **ja nav iesniegts monitoringa pārskats**, tad pieņem, ka tajā gadā **ir 0** oglekļa dioksīda emisijas samazinājums!

Finansējuma saņēmēja atbildība projekta rezultātiem

Finanšu korekcijas piemērošana

- pēc monitoringa perioda pēdējā monitoringa pārskata **Vides investīciju fonds indikatīvi aprēķina oglekļa dioksīda emisijas neatbilstību un atgūstamo neattiecināmo līdzekļu apjomu**
- **Atbildīgā iestāde (VARAM) pieņem lēmumu par projektam izmaksāto finanšu instrumenta līdzekļu atzīšanu par neattiecināmiem un finanšu instrumenta līdzekļu atgūšanu**
- finanšu instrumenta līdzekļu **atmaksas nosacījumi** būs **norādīti lēmumā**

Finanšu korekcijas aprēķināšana

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(CO_2_{1.gads} + CO_2_{2.gads} + CO_2_{3.gads} + CO_2_{4.gads} + CO_2_{n.gads})/n}{CO_2 \text{ Līgums}} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$CO_2 \text{ Līgums}$ – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas

$CO_2_{1.gads}$; $CO_2_{2.gads}$; $CO_2_{3.gads}$; $CO_2_{4.gads}$; $CO_2_{n.gads}$ – piecu gadu monitoringa periodā katrā monitoringa gadā sasniegtais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums, tonnas (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

n – gadu skaits

KPFI – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-1; KPFI-3; KPFI-4; KPFI-5; KPFI-6; KPFI-7; KPFI-10; KPFI-12, KPFI-13 un KPFI-15 konkursos

Finanšu korekcijas aprēķināšana - piemērs

$$KPI_{n.l.} = \left(1 - \frac{(50.00 + 100.00 + 105.00 + 105.00)/4}{100.00}\right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0)$$

$$KPI_{n.l.} = \left(1 - \frac{90.00}{100.00}\right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0) = 0.10 \times 100\,000.00 = 10\,000.00 \text{ euro}$$

Piemērojams KPFI-1; KPFI-3; KPFI-4; KPFI-5; KPFI-6; KPFI-7; KPFI-10; KPFI-12, KPFI-13 un KPFI-15 konkursos

Jāsasniedz ir 100 tonnas CO₂ samazinājums pēc projekta realizācijas, saņemtais KPFI finansējums ir 100 000 euro

Finanšu korekcijas aprēķināšana II

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(CO_2_{1.gads} + CO_2_{2.gads} + CO_2_{n.gads})/n}{CO_2 \text{ Līgums}} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

KPF I_{n.l.} – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

CO₂ Līgums – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas

CO₂ 1.gads; CO₂ 2.gads; CO₂ n.gads – triju gadu monitoringa periodā katrā monitoringa gadā sasniegtais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums, tonnas (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

n – gadu skaits

KPF I – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-14 konkursā

Finanšu korekcijas aprēķināšana II- piemērs

$$KPF_{n.l.} = \left(1 - \frac{(50.00 + 100.00)/2}{100.00}\right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0)$$

$$KPF_{n.l.} = \left(1 - \frac{75.00}{100.00}\right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0) = 0.25 \times 100\,000.00 = 25\,000.00 \text{ euro}$$

Piemērojams KPFI-14 konkursā

Jāsasniedz ir 100 tonnas CO₂ samazinājums pēc projekta realizācijas, saņemtais KPFI finansējums ir 100 000 euro

Finanšu korekcijas aprēķināšana III

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{Q_{Līgums}}{(Q_{1.gads} + Q_{2.gads} + Q_{3.gads} + Q_{4.gads} + Q_{n.gads})/n} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$Q_{Līgums}$ – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais siltumenerģijas patēriņš apkurei gadā, kWh/m²

$Q_{1.gads}; Q_{2.gads}; Q_{3.gads}; Q_{4.gads}; Q_{n.gads}$ – piecu gadu monitoringa periodā katrā monitoringa gadā sasniegtais siltumenerģijas patēriņš apkurei gadā, kWh/m² (skaitli nedrīkst noapaļot uz augšu)

n – gadu skaits

KPFI – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-10 konkursā siltumenerģijas patēriņam apkurei neatbilstībai

Finanšu korekcijas aprēķināšana III- piemērs

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{27.00}{(35.00 + 30.00 + 30.00 + 25.00)/4} \right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0)$$

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{27.00}{30.00} \right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0) = 0.10 \times 100\,000.00 = 10\,000.00 \text{ euro}$$

Piemērojams KPFI-10 konkursā konkursā siltumenerģijas patēriņam apkurei neatbilstībai

Enerģijas patēriņš apkurei nevar pārsniegt 27.00 kWh/m² pēc projekta realizācijas, saņemtais KPFI finansējums ir 100 000 euro

Finanšu korekcijas aprēķināšana IV

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{X_{neatbilstība}}{X_{atbilstība}} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$X_{neatbilstība}$ – to gaismekļu skaits, attiecībā uz kuriem ir izpildītas MK noteikumu Nr. 408 67. punktā minētās prasības:

- ***nav demontēta***
- ***tiiek ekspluatēta***
- *tiiek uzskaitīta finansējuma saņēmēja bilancē*
- *tiiek iesaistīta pašvaldības autonomās funkcijas izpildē atbilstoši normatīvajiem aktiem par pašvaldībām*
- *atrodas pašvaldības publiskajā teritorijā*

$X_{atbilstība}$ – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais gaismekļu skaits

$KPF I$ – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-13 konkursā

Finanšu korekcijas aprēķināšana V

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(N_{1.gads} + N_{2.gads} + N_{3.gads} + N_{4.gads} + N_{n.gads})/n}{N_{Līgums} \times 0.8} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$N_{Līgums}$ – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais elektromobiļa vidējais nobraukums gadā, km

$N_{1.gads}$; $N_{2.gads}$; $N_{3.gads}$; $N_{4.gads}$; $N_{n.gads}$ – piecu gadu monitoringa periodā elektromobiļa vidējais nobraukums gadā, km

n – gadu skaits

$KPF I$ – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams $KPF I-16$ konkursā (elektromobiļi)

Rēķina vidēji visām automašīnām projektā

Finanšu korekcijas aprēķināšana V - piemērs

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(7\,000 + 11\,000 + 10\,000 + 8\,000)/4}{15\,000 \times 0.8}\right) \times 10\,000.00 \times (1 + 0)$$

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{9\,000}{12\,000}\right) \times 100\,000.00 \times (1 + 0) = 0.25 \times 10\,000.00 = 2\,500.00 \text{ euro}$$

Piemērojams KPFI-16 konkursā

Jānobrauc gadā bija vidēji 15 000km pēc projekta realizācijas, saņemtais KPFI finansējums ir 10 000 euro

Finanšu korekcijas aprēķināšana VI

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{N_{\text{ekspluatācija}}}{5} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{\text{likme}})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$N_{\text{ekspluatācija}}$ – elektromobiļa vai publiski pieejamās uzlādes stacijas **ekspluatācijas laiks**, gadi. Elektromobiļa vai publiski pieejamās uzlādes stacijas ekspluatācijas laiks ir gadu skaits, kad elektromobilis vai publiski pieejamā uzlādes stacija ir izmantota projekta monitoringa perioda laikā un izpildītas MK noteikumu Nr. 78 69. punktā minētā prasības:

- elektromobiļu ekspluatācija atbilstoši normatīvajiem aktiem par ceļu satiksmi un **pastāvīga reģistrācija** Latvijas Republikas teritorijā
- publiski pieejamo uzlādes staciju ekspluatācija Latvijas Republikas teritorijā

KPFI – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-16 konkursā (elektromobiļi un uzlādes stacijas)

Finanšu korekcijas aprēķināšana – realizēts pasākumu plāns

- **ņem vērā** piecu vai trīs (KPFI-14) monitoringa gadu **labākos rādītājus** no kopējā monitoringa perioda
- **ņem vērā neparedzamus** vai no finansējuma saņēmēja gribas neatkarīgus **ārējos apstākļus**
- rezultāti par nepilnajiem monitoringa gadiem netiek ņemti vērā
- neattiecas uz KPFI-13 un KPFI-16 konkursiem

Neparedzami vai no finansējuma saņēmēja neatkarīgi ārējie apstākļi

- neparedzami apstākļi – nav paredzami un novēršami saprātīgiem līdzekļiem (piemēram, karš). **Neattiecas uz ugunsgrēku, zagšanu, trešās puses ļaunprātīgu bojāšanu (apdrošināšana)**
- finansējuma saņēmēja neatkarīgi ārēji apstākļi:
 - saražotā enerģijas apjoma samazināšanās, ņemot vērā veiktos energoefektivitātes uzlabošanas darbus ēkā (-s), kurām tiek piegādāta saražotā enerģija
 - enerģijas patēriņa palielināšanās vismaz par 20 %, ņemot vērā ēkas apkurināmo telpu platību palielināšanos vai saistībā ar jaunu ierīču vai ražošanas tehnoloģisko iekārtu iegādi

Finanšu korekcijas aprēķināšana – realizēts pasākumu plāns

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(CO_{2\ max1} + CO_{2\ max2} + CO_{2\ max3} + CO_{2\ max4} + CO_{2\ max5})/5}{CO_2\ Līgums} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

KPF I_{n.l.} – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

CO₂ Līgums – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas

CO₂ max1; CO₂ max2; CO₂ max3; CO₂ max4; CO₂ max5 – pieci monitoringa gadi, kuros ir lielākais sasniegtais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

KPF I – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPF I-1; KPF I-3; KPF I-4; KPF I-5; KPF I-6; KPF I-7; KPF I-10; KPF I-12 un KPF I-15 konkursos

Finanšu korekcijas aprēķināšana – realizēts pasākumu plāns II

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{(CO_{2 \max 1} + CO_{2 \max 2} + CO_{2 \max 3})/3}{CO_2 \text{ Līgums}} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

CO_2 Līgums – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas

$CO_{2 \max 1}$; $CO_{2 \max 2}$; $CO_{2 \max 3}$ – trīs monitoringa gadi, kuros ir lielākais sasniegtais oglekļa dioksīda emisijas samazinājums gadā, tonnas (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

KPFI – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-14 konkursā

Finanšu korekcijas aprēķināšana – realizēts pasākumu plāns III

$$KPF I_{n.l.} = \left(1 - \frac{Q_{Līgums}}{(Q_{min1} + Q_{min2} + Q_{min3} + Q_{min4} + Q_{min5})/5} \right) \times KPF I \times (1 + ECB_{likme})$$

$KPF I_{n.l.}$ – atgūstamais neattiecināmo līdzekļu apjoms, *euro* (noapaļots uz augšu līdz divām zīmēm aiz komata)

$Q_{Līgums}$ – projekta līgumā un projekta iesniegumā norādītais siltumenerģijas patēriņš apkurei gadā, kWh/m²

$Q_{min1}; Q_{min2}; Q_{min3}; Q_{min4}; Q_{min5}$ – no kopējā monitoringa perioda pieci monitoringa gadi, kuros ir zemākais siltumenerģijas patēriņš apkurei gadā, kWh/m² (skaitli nedrīkst noapaļot uz augšu)

KPFI – piešķirtais finanšu instrumenta finansējums, *euro*

ECB_{likme} – Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likme

Piemērojams KPFI-10 konkursā siltumenerģijas patēriņam apkurei neatbilstībai

Monitoringa perioda pagarināšana

- finansējuma saņēmējam **ir tiesības lūgt pagarināt** monitoringa periodu **ne ilgāk par trīs gadiem (var būt īsāks periods, bet obligāti jāiesniedz 5 monitoringa pārskati)**
- puses **noslēdz projekta līguma grozījumus** par perioda pagarināšanu un norāda vai ieskaita monitoringa gadus, kurā finansējuma saņēmējs īsteno papildu pasākumus
- Finansējuma saņēmējs **plānu īsteno par saviem līdzekļiem**
- monitoringa periodu nepagarina KPFI-13 un KPFI-16 konkursos

Pasākumu plāns

- **sagatavo, ja monitoringa pārskatā nav sasniegts oglekļa dioksīda emisiju samazinājums gadā**, salīdzinot ar līgumā norādīto oglekļa dioksīda emisiju samazinājumu gadā:
 - Vides investīciju fonds 20 darba dienu laikā pēc monitoringa pārskata saņemšanas par to informē finansējuma saņēmēju
 - Finansējuma saņēmējs pats seko līdzi rezultātiem un savlaicīgi reaģē un izmeklē iemeslus
- pasākumu plānu apstiprina Vides investīciju fonds

Pasākumu plāns II

- Pasākumu plānā var iekļaut:
 - organizatoriskos pasākumus
 - tehniskos pasākumus
 - papildu energoefektivitātes pasākumus (**JĀSASKAŅO!**)
 - pamatotu informāciju par iepriekš neparedzamiem vai no finansējuma saņēmēja neatkarīgiem ārējiem apstākļiem, kas ir ietekmējuši noteikto rezultātu sasniegšanu
- Jānorāda plāna realizācijas laiks un efektivitāte

Monitoringa periods beidzas, kad tiek sasniegts vidēji oglekļa dioksīda emisijas samazinājums

Pasākumu plāna shēma

- Organizatoriskie pasākumi
- Tehniskie pasākumi
- Papildu energoefektivitātes pasākumi (papildus investīcijas)

apstiprina neatkarīgs
eksperts ēku
energoefektivitātes
jomā!

Organizatoriskie pasākumi

- Apkures sezonā logus uz saules pusi atstāt pēc iespējas neaizklātus
- Apgaismojumu lietot tur un tad, kad tas ir nepieciešams
- Veikt darbinieku apmācību kā energoefektīvi ekspluatēt telpas un kontrolēt siltuma patēriņu
- Vismaz vienu reizi mēnesī kontrolēt siltummezglu darbību
- Izstrādāt atbilstošāko rekuperācijas lietošanas sistēmas grafiku, lai nodrošinātu svaigā gaisa pieplūdi, izvairoties no nelietderīgas sistēmas izmantošanas un elektroenerģijas patēriņa
- Veikt pastiprinātu apkures katlos izmantojamās biomasas kvalitātes kontroli
- Veikt logu pārbaudi, lai novērstu āra gaisa infiltrāciju nevajadzīgi atvērtu vai salauztu logu dēļ
- Izmantot dabisko gaismu

Tehniskie pasākumi

- Veikt telpu gaisa temperatūru kontroli un atbilstošu temperatūras regulēšanu
- Veikt siltumnesēja un gaisa temperatūru grafiku samazināšanu, kā arī atslēgt piespiedu ventilācijas sistēmu un elektriskos ūdens sildītājus vakaros, brīvdienās un laika posmos, kad telpas netiek izmantotas
- Saskaņot apkures katla dienas/nakts režīma temperatūru līknes, lai nodrošinātu konstantu temperatūru
- Elektroenerģijas patēriņa samazināšanas nolūkos lietot elektrotehniku pārdomāti: iekārtas nelietošanas laikā izslēdziet to pilnīgi, neatstājot datortehniku vai biroja tehniku gaidīšanas režīmā (stand-by) (piemēram, izslēdziet ar pogu monitorus un biroja tehniku, portatīvos datorus un mobilā telefonā lādētājus neturiet iespraustus rozetē)
- Uzstādīt viedos skaitītājus

Nosacījumi papildus jeb kompensējošiem energoefektivitātes pasākumiem

- uzlabo oglekļa dioksīda emisijas samazinājuma gadā rādītāju
- **jāapstiprina neatkarīgam ekspertam ēku energoefektivitātes jomā**
- jāaprēķina oglekļa dioksīda emisijas samazinājums katram papildu pasākumam
- jānodrošina konkursa nolikumā noteikto nosacījumu izpilde visu monitoringa perioda laiku, arī tad, ja monitoringa periods tiek pagarināts
- **nedrīkst finansēt no KPFI vai citiem finanšu palīdzības līdzekļiem**

Papildus jeb kompensējošie energoefektivitātes pasākumi

- Energoefektivitāti paaugstinošu **atjaunošanas vai pārbūves darbu** veikšana, ieskaitot **ventilācijas, siltumapgādes un apgaismojuma** sistēmas renovāciju

(KPMI-1; KPMI-3; KPMI-4; KPMI-5; KPMI-6; KPMI-7; KPMI-10; KPMI-12; KPMI-14 un KPMI-15 konkursos)

- **fosilos energoresursus** izmantojošo tehnoloģiju **aizvietošana** ar atjaunojamiem energoresursiem izmantojošām tehnoloģijās

(KPMI-4; KPMI-5; KPMI-6; KPMI-7; KPMI-10; KPMI-12; KPMI-14 un KPMI-15 konkursos)

Papildus jeb kompensējošie energoefektivitātes pasākumi

- **jaunas elektroenerģijas ražošanas iekārtas** elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem

(KPFII-4; KPFII-12; KPFII-14 un KPFII-15 konkursos)

- **Zema enerģijas patēriņa ēkas būvniecība**

(KPFII-10 konkursā)

Papildu pasākumu īstenošana ir atbalstāma arī tādās **ēkās un teritorijās, kurās nav īstenotas projekta aktivitātes**, bet atbilst projekta konkursa MK noteikumos minētajām prasībām

Pasākumu plānu realizācija

- var veikt jebkurā laikā
- nav nepieciešama papildus atskaitīšanās – rezultāti parādīsies monitoringa pārskatā
- papildu veiktie pasākumi pirms plāna saskaņošanas, jānorāda iesniedzot pasākumu plānu
- monitoringa pārskatā norāda datus par oglekļa dioksīda emisiju samazinājumu gan no projekta aktivitātēm, gan no papildu pasākumiem
- **jāievēro konkursa MK noteikumu prasības arī pasākuma plāna realizācijas laikā**

Būtiskie pārkāpumi

- ēkas nojaukšana vai iekārtu likvidācija
- darbības veida maiņa
- pārdošana, atsavināšana vai noma
- maksātnespēja
- saimnieciskās darbības apturēšana
- ugunsgrēks vai cita nelaime

Pēcieviešanas perioda prasības

- ✓ nodrošināt to, ka ēkas ir **FS īpašumā** vai **valdījumā**, vai **ilgtermiņa nomā**, vai, ja ēkas ir valsts vai pašvaldības manta, ir **FS lietojumā** uz termiņu, kas nav īsāks par 5 gadiem pēc projekta īstenošanas pabeigšanas, un ir ierakstītas zemesgrāmatā
- ✓ izmantot projekta ietvaros iegādātās vai radītās vērtības **projektā paredzētajiem mērķiem**
- ✓ nodrošināt, ka projekta ietvaros **iepirktie vai radītie pamatlīdzekļi atrodas projekta īstenošanas vietā**, nav atsavināti vai norakstīti, izņemot pamatlīdzekļu nolietojuma gadījumā

Pēcieviešanas perioda prasības (II)

- ✓ nodrošināt to, ka ēkas, kurās īstenots projekts, projekta īstenošanas laikā un 5 gadus pēc projekta īstenošanas pabeigšanas tiks **izmantotas vienīgi pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai / izglītības procesa nodrošināšanai / profesionālās izglītības iestādes funkciju nodrošināšanai / ražošanas un uzglabāšanas procesa nodrošināšanai**, un netiks izīrētas trešajām personām saimnieciskās darbības veikšanai
- ✓ projekta rezultātu monitoringa periodā **nemainīt ēku, kurās veiktas projekta aktivitātes, lietošanas veidu, nedemontēt, neatsavināt, neiznomāt, neiekļāt** (*neattiecas uz ražošanas ēkām!*), **nemainīt un neapgrūtināt ar lietu tiesībām**

Pēcieviešanas perioda prasības (III)

- ✓ **uzturēt un saglabāt iegādātās un radītās materiālās vērtības un atjaunot tās** ugunsgrēka, plūdu, vētras vai trešo personu pretiesiskas rīcības rezultātā bojātās materiālās vērtības no apdrošināšanas vai no saviem līdzekļiem
- ✓ **apdrošināt projekta ietvaros izveidotās un iegādātās materiālās vērtības** pret zaudējumiem vai bojājumiem, kuri radušies nepārvaramas varas/ārkārtēju apstākļu vai trešo personu pretiesiskas rīcības gadījumā (*nav obligāta prasība visos konkursos*)

Pēcieviešanas perioda prasības (IV)

- ✓ **nodrošināt Fondam, atbildīgajai iestādei (VARAM)** iespējas veikt uzraudzību un kontroli
- ✓ **vismaz 30 d.d. pirms jebkādu darījumu veikšanas ar FS kapitāla daļām vai akcijām** (ieskaitot, bet neaprobežojoties ar kapitāla daļu vai akciju atsavināšanu vai ieķīlāšanu) **informēt par to Fondu**. Pirms jebkādām izmaiņām FS tiesiskajā statusā informēt par to Fondu
- ✓ **10 gadus pēc projekta īstenošanas termiņa beigām glabāt projekta dokumentācijas** (piemēram, projekta līgums un tā grozījumi, citi projekta ietvaros slēgtie līgumi, darbu pieņemšanas un nodošanas akti, maksājuma uzdevumi, progresa pārskati un noslēguma pārskats, monitoringa pārskati) **oriģinālus vai to atvasinājumus ar juridisku spēku**

Pēcieviešanas perioda prasības (V)

- ✓ **pēc projekta pabeigšanas pie katras ēkas, kurā veiktas projekta aktivitātes, pietiprināt informatīvu plāksnīti atbilstoši projekta līgumā noteiktajām prasībām.** Informatīva plāksnīte ir eksponējama visu projekta rezultātu monitoringa periodu
- ✓ sagatavot un **publiski pieejamā telpā** piecus gadus pēc projekta īstenošanas **izvietot vizuālo informāciju**, kurā uzskatāmi parādīti projekta rezultāti, kā arī izvietot **ēkas energosertifikātu** pēc rekonstrukcijas
- ✓ **reizi gadā** ievietot finansējuma saņēmēja **interneta vietnes pirmajā lapā informāciju** par plānotajiem un īstenotajiem publicitātes pasākumiem, projekta īstenošanu, finanšu izlietojumu un panākto vides kvalitātes uzlabojumu (*tikai ražošanas ēkām!*)
- ✓ **enerģijas sadales ekrāns**, ja attiecināms

Fonda atbalsts

- Labāk savlaicīgi ziņot par mazu problēmu nekā risināt lielu problēmu vēlāk
- VARAM vadlīnijas projektu rezultātu monitoringa izvērtēšanai un papildu pasākumu piemērošanai <http://kpmi.lv/index.php?page=informativi-materiali>
- Fonda projektu vadītāju konsultācijas

Plānotie EKII konkursi

- Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar pilsētvides tehnoloģijām:
 - pieejamais finansējums ir 8 000 000 euro
 - pašvaldība vai tās iestāde vai pašvaldības kapitālsabiedrība
 - mērķis ir ieviest un demonstrēt viedās pilsētvides tehnoloģijas, kas samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas

Plānotie EKII konkursi

- Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas iniciatīvas:
 - pieejamais finansējums ir 5 000 000 euro
 - biedrības, pašvaldības vai komersanti
 - mērķis ir siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana, veicinot patēriņa un dzīvesveida paradumu maiņu, kā arī iegūto zināšanu, prasmju un rezultātu tālāknodošana

Vairāk informācijas www.varam.gov.lv un www.ekii.lv

